

Eén credo, twee kansen

De oecumenische gebedsweek vindt dit jaar plaats van 18 tot 25 januari en in februari is er in ons bisdom een uniek colloquium. We lichten toe wat de link is tussen beide en hoe ze een onmisbare bijdrage vormen aan het jubeljaar 2025.

‘Geloof je dat?’

Jaarlijks bereiden het Romeinse Dicasterie voor de Bevordering van de Eenheid van de Christenen en de Commissie voor Geloof en Kerkorde van de Wereldraad van Kerken de gebedsweek voor die (in het noordelijk halfrond) plaatsheeft van 18 tot 25 januari. Telkens werken ze samen met een gemeenschap of beweging in of buiten Europa. Dit jaar is dat de *monastieke gemeenschap van Bose* in Noord-Italië. De prior, Sabino Chialà, was onlangs nog te gast in het Gentse *Leerhuis van de kerkvaders*. Bose werd niet lukraak gekozen. Het gaat om een interconfessionele gemeenschap,

waar christenen van verschillende Kerken samen onder een monastieke Regel leven. Elk jaar in september organiseren ze er trouwens een internationale oecumenische studiebijeenkomst.

Blonken eerdere jaargangen van de *Gebedsweek voor de eenheid onder de christenen* niet per se uit in Bijbelse verankering, liturgische *feeling* of pastoraal aanvoelen, dan wordt die van januari 2025 een heuse verademing. De gemeenschap van Bose zocht vooral inspiratie in de tijd van de nog ongedeelde Kerk, haar eigen zending indachtig. Zelfs de voorbeden gaan terug op kerkvaders uit Oost en West.

De Schrifttekst die de religieuzen uit Bose kozen en die wereldwijd de leidraad zal vormen, komt uit het Johannesevangelie. Martha, wiens broer Lazarus net gestorven is, ontmoet Jezus en er vindt een geloofsgesprek plaats (vgl. Joh 11,17-27). Letterlijk, want nadat Jezus gezegd heeft dat Hij ‘de opstanding en het leven’ is, nodigt Hij Martha uit om zich aan Hem toe te vertrouwen: ‘Geloof je dat?’ ‘Ja Heer, antwoordt Martha, ik geloof dat

Paus Franciscus en andere christelijke leiders bij de gebedswake voor de opening van de synode in 2023. © RR

Icon met de voorstelling van keizer Constantijn en de bisschoppen van het Concilie van Nicea 325 met de tekst van de geloofsbelijdenis in de versie van 381, zoals later aangepast voor gebruik in de liturgie, met o.a. pisteuo (ik geloof) in plaats van pisteuomen (wij geloven). © RR

opstanding van Christus op. Toch zijn nagenoeg alle woorden bijbels. Het zijn zeker niet de clubstatuten die je zou vermoeden als je hoort hoe we in de viering ons geloof soms opdreunen, ze nodigen veeleer uit tot overweging, tot behoedzaam naderen.

(Ik geloof) in één Heer, Jezus Christus, eniggeboren Zoon van God, vóór alle tijden geboren uit de Vader. God uit God, Licht uit Licht, ware God uit de ware God. Geboren, niet geschapen, één in wezen met de Vader, en door wie alles geschapen is. Hij is voor ons, mensen, en omwille van ons heil uit de hemel neergedaald. (...)

In de oorspronkelijke tekst staat niet 'ik geloof', maar 'wij geloven'. Dat 'wij' strekt zich uit naar alle Kerken en wijst op de gemeenschap in geloof over schisma's en verdeeldheid heen. Het is betekenisvol dat de gebedsviering die we in de parochie samen met christenen van andere confessies kunnen organiseren, voorziet dat we dit 'symbolon' van Nicea-Constantinopel dan ook in die meervoudsvorm aanheffen.

'Één Heer, Jezus Christus'
Het is paus Franciscus die in zijn aankondigingsbul *'De hoop stelt niet teleur'* het jubeljaar 2025 uitdrukkelijk verbindt met 1700 jaar concilie van Nicea.

► U de Messias bent, de Zoon van God die naar de wereld zou komen.'

Martha gebruikt in die korte belijdenis de drie grote christologische titels: 'Heer', 'Messias' en 'Zoon van God'. Krachtiger kan ze Jezus' persoon en zending niet beamen. Het is zonder twijfel daarom dat de monniken en monialen van Bose deze tekst als thema hebben gekozen. In 2025, precies 1700 jaar na het eerste oecumenische concilie, worden we immers uitgenodigd ons te bezinnen op de verdere uitdieping

van Martha's antwoord in het *credo van Nicea (Constantinopel)*. Deze grootse belijdenis, van waaruit ontelbare christenen geleefd hebben en waarvoor ze soms hun leven prijsgaven, is gemeengoed onder alle grote christelijke Kerken. Toch klinkt ze nog maar zelden in onze (rooms-katholieke) liturgie.

In het middendeel gaat het inderdaad over Christus. Op een theologisch doorwrochte manier roepen de synodevaders er het mysterie van de menswording, van de passie, de dood en de

- In nr. 17 spreekt hij over ‘een zeer belangrijke verjaardag voor alle christenen’ en onderstreept hij het belang van de conciliaire of synodale werkwijze. Hij roept op ‘nooit moe te worden van het zoeken naar de juiste vormen om volledig te beantwoorden aan het gebed van Jezus “Dat zij allen één zijn, Vader, zoals U, Vader, in mij bent en Ik in U ben” (Joh 17,21).’

Zo is er ook een duidelijke link tussen de gebedsweek in januari en een ander, toch wel uniek initiatief, luttele weken later. CCV en het *Leerhuis van de kerkvaders* organiseren van 7 tot 9 februari onder de titel ‘Eén Heer, Jezus Christus’ een colloquium in de Oude Abdij van Drongen. Misschien moeten we daar – voor één keer – eens niet te bescheiden over doen.

Niet over het gebeuren zelf, dat gedegen geloofsverdieping in een broederlijke en biddende sfeer beoogt, en niet over de genodigde sprekers uit verschillende Kerken. De voormalige aartsbischop van Canterbury, Rowan Williams, zal er met ons nadenken over de verwoording van het credo vroeger en nu, de orthodoxe bisschop Job Getcha zal het hebben over de Christusbelijdenis in het Jezusgebed – uiteraard wordt alles simultaan vertaald – en kardinaal Jozef De Kesel over het credo in de liturgie. En dat is maar een greep uit het programma.

Hopelijk kunnen we met velen uit ons bisdom dit dubbele aanbod smaken.

Dieter Van Belle

Gebed van de gemeenschap van Bose (slotgebed oecumenische viering januari 2025)

God onze Vader,
aanvaard onze lof en dankzegging
voor wat christenen al verenigt
in de belijdenis en het getuigenis van Jezus, onze Heer.
Bespoedig het uur
waarop alle Kerken zich zullen herkennen
in de ene gemeenschap die Gij hebt gewild
en waarvoor uw Zoon heeft gebeden
in de kracht van de Heilige Geest.
Luister naar ons bidden,
Gij die leeft en heerst
in de eeuwen der eeuwen.
Amen

Info

Op zondag 19 januari om 17.00 uur is er in de O.L.V. St-Pieterskerk te Gent een oecumenische gebedsviering met voorgangers uit verschillende Gentse kerkgemeenschappen, waaronder ook bisschop Lode.

De bundel ‘Geloof je dat?’, met Schrift- en gebedsteksten voor elke dag van de gebedsweek (persoonlijk of gezamenlijk te gebruiken) en ook een model voor een oecumenische samenkomst is te vinden onder de rubriek ‘oecumene’ van de bisdom Gent-pagina.

Wie meer info zoekt of wie lokale oecumenische initiatieven graag ruimer wil aankondigen, kan contact opnemen met dieter.van.belle@bisdomgent.be, bisschoppelijk gedelegeerde voor de oecumene (09 235 78 52).

Meer uitleg en kans tot inschrijving bij het colloquium ‘Eén Heer, Jezus Christus’, n.a.v. 1700 jaar Nicea, zijn te vinden via www.ccv.be/gent of via www.kerkvaders.be

